



Δελτίο Τύπου

Λουξεμβούργο, 6 Δεκεμβρίου 2018

Τομέας μεταφορών της ΕΕ: ακρογωνιαίος λίθος της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης αλλά οι επενδύσεις παρουσιάζουν υστέρηση, δηλώνουν οι ελεγκτές

Η βελτίωση της κινητικότητας και των μεταφορών αποτελεί ακρογωνιαίο λίθο της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, αλλά οι μειωμένες επενδύσεις στις υποδομές μεταφορών καθυστέρησαν τον εκσυγχρονισμό του δικτύου μεταφορών της ΕΕ, σύμφωνα με νέα πανοραμική επισκόπηση του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου. Οι ελεγκτές διαπίστωσαν ότι η ΕΕ έχει σημειώσει πρόοδο στην ανάπτυξη των υποδομών και στο άνοιγμα της εσωτερικής αγοράς μεταφορών, αλλά προειδοποιούν ότι πρέπει να αντιμετωπίσει έξι βασικές προκλήσεις στην πορεία της προς τη βελτίωση της κινητικότητας στην Ένωση. Σε αυτές περιλαμβάνεται η αντιστοίχιση των στόχων και προτεραιοτήτων με τους πόρους, ο καλύτερος σχεδιασμός, η συντήρηση των υποδομών, η αποτελεσματική επιβολή, η μετατόπιση της οδικής κυκλοφορίας προς άλλους τρόπους μεταφοράς πλην των οδικών, καθώς και η διασφάλιση της ενωσιακής προστιθέμενης αξίας. Στην επισκόπηση παρουσιάζεται επίσης η συνολική εικόνα και βασικά στοιχεία του τομέα μεταφορών στην ΕΕ, οι επενδυτικές ανάγκες και η διαθεσιμότητα των πόρων, όπως και η τρέχουσα κατάσταση στους πέντε βασικούς τρόπους μεταφοράς: οδικές, σιδηροδρομικές, αεροπορικές, εσωτερικές πλωτές και θαλάσσιες μεταφορές.

Οι μεταφορές επηρεάζουν άμεσα την καθημερινή ζωή όλων των πολιτών της ΕΕ και αποτελούν στρατηγικό τομέα της οικονομίας της ΕΕ, με τις υπηρεσίες μεταφορών να παρέχουν περίπου 11 εκατομμύρια θέσεις εργασίας. Η ανάπτυξη των υποδομών μεταφορών της ΕΕ απαιτεί σημαντικές δαπάνες. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εκτιμά ότι οι συνολικές επενδυτικές ανάγκες για τον συγκεκριμένο τομέα ανέρχονται σε περίπου 130 δισεκατομμύρια ευρώ ετησίως, πλην της συντήρησης των υποδομών μεταφορών. Οι δαπάνες του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών (ΔΕΔ-Μ), ενός ολοκληρωμένου πολυτροπικού δικτύου που επιτρέπει τη γρήγορη και εύκολη μετακίνηση προσώπων και αγαθών σε ολόκληρη την ΕΕ, εκτιμάται ότι θα ανέλθουν σε 500 δισεκατομμύρια ευρώ περίπου για το κεντρικό δίκτυο την περίοδο 2021-2030 και θα φθάσουν τα 1,5 τρισεκατομμύρια ευρώ περίπου, αν συνυπολογιστούν οι επενδύσεις για το εκτεταμένο δίκτυο και οι λοιπές επενδύσεις για τον τομέα των μεταφορών.

Η ευθύνη για την ανάπτυξη, τη χρηματοδότηση και την κατασκευή υποδομών μεταφορών εναπόκειται κυρίως στα κράτη μέλη. Η ΕΕ παρέχει στήριξη για την πολιτική μεταφορών, μέσω μιας σειράς χρηματοδοτικών μέσων, συνολικής δαπάνης 193 δισεκατομμυρίων ευρώ την περίοδο 2007-2020. Οι ελεγκτές προειδοποιούν ότι το ποσοστό ανάπτυξης των υποδομών ποικίλλει στην ΕΕ, με την ποιότητα και τη διαθεσιμότητα των υποδομών να εξακολουθούν να παρουσιάζουν υστέρηση σε ορισμένες περιοχές,

Σκοπός του παρόντος δελτίου τύπου είναι η παρουσίαση των κύριων μηνυμάτων της πανοραμικής επισκόπησης που ενέκρινε το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο.

Το πλήρες κείμενο της επισκόπησης διατίθεται στον ιστότοπο www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – Εκπρόσωπος Τύπου T: (+352) 4398 47063

Damijan Fišer – Υπεύθυνος Τύπου T: (+352) 4398 45410

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

M: (+352) 691 55 30 63

M: (+352) 621 55 22 24

ιδίως στις ανατολικές περιφέρειες. Λόγω της περιορισμένης διαθεσιμότητας των δημόσιων πόρων, συνεπεία της οικονομικής κρίσης του 2008, θεωρείται απαραίτητη η αύξηση των επενδύσεων του ιδιωτικού τομέα στις στρατηγικές υποδομές μεταφορών, προκειμένου να αντισταθμιστούν οι καθυστερήσεις που διαπιστώνονται στις επενδύσεις σε υποδομές μεταφορών.

«Η ΕΕ και τα κράτη μέλη έχουν σημειώσει πρόοδο στην ανάπτυξη των υποδομών, ωστόσο χρειάζεται να καταβάλουν ακόμη περισσότερες προσπάθειες για την αντιμετώπιση των γνωστών και μελλοντικών προκλήσεων του τομέα των μεταφορών», δήλωσε ο Ladislav Balko, Μέλος του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου και αρμόδιος για την επισκόπηση. «Οι μειωμένες επενδύσεις στις υποδομές μεταφορών καθυστέρησαν τον εκσυγχρονισμό του δικτύου μεταφορών της ΕΕ, με τα μέσα επίπεδα επενδύσεων να είναι αρκετά χαμηλότερα από ό,τι απαιτείται.»

Ταυτόχρονα, ο τομέας των μεταφορών ευθύνεται περίπου για το ένα τέταρτο του συνόλου των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και εξελίσσεται σε μία από τις κύριες προκλήσεις για την επίτευξη των συνολικών στόχων της ΕΕ όσον αφορά την απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές, δεδομένου ότι οι εκπομπές από τις μεταφορές άρχισαν να αυξάνονται και πάλι μετά το 2014. Οι ελεγκτές επισημαίνουν ότι έχουν ήδη προταθεί μέτρα για την επίτευξη της απαλλαγής του τομέα των μεταφορών από τις ανθρακούχες εκπομπές.

Επιπλέον, η αυτοματοποίηση, η ψηφιοποίηση και η κοινή κινητικότητα αποτελούν ταχέως αναπτυσσόμενες τάσεις που έχουν τη δυνατότητα να καταστήσουν αποδοτικότερα τα συστήματα μεταφορών. Ωστόσο, οι ελεγκτές υπογραμμίζουν ότι οι νέες τεχνολογίες και τα πρότυπα κινητικότητας δημιουργούν επίσης προκλήσεις σχετικά με την καταλληλότητα του νομοθετικού πλαισίου, την προστασία της ιδιωτικής ζωής, την ασφάλεια των προσώπων, την ευθύνη, καθώς και την ασφάλεια των δεδομένων.

Συνολικά, η ΕΕ πρέπει να αντιμετωπίσει τις ακόλουθες έξι προκλήσεις του τομέα μεταφορών:

- 1) αντιστοίχιση συναφών και εφικτών στόχων και προτεραιοτήτων με τους διαθέσιμους πόρους,
- 2) θέσπιση αποτελεσματικών εργαλείων επιβολής της νομοθεσίας σε επίπεδο ΕΕ ώστε να διασφαλίζεται ότι οι αποφάσεις των κρατών μελών ως προς τις υποδομές ευθυγραμμίζονται περισσότερο με τις προτεραιότητες της ΕΕ, δίδοντας ιδιαίτερη προσοχή στα διασυνοριακά τμήματα,
- 3) εστίαση της χρηματοδότησης της ΕΕ στις προτεραιότητες με την υψηλότερη ενωσιακή προστιθέμενη αξία,
- 4) βελτίωση του προγραμματισμού, της εφαρμογής και της παρακολούθησης των έργων που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ,
- 5) διασφάλιση της επαρκούς συντήρησης και βιωσιμότητας των υποδομών του τομέα των μεταφορών,
- 6) ενίσχυση των προσπαθειών για τη μετατόπιση περισσότερων αγαθών σε άλλους τρόπους μεταφοράς πλην των οδικών.

Σημείωμα προς τους συντάκτες

Οι πανοραμικές επισκοπήσεις είναι περιγραφικά και αναλυτικά έγγραφα αναφερόμενα σε σύνθετους και ευρείς τομείς πολιτικής ή σε ανάλογα διαχειριστικά ζητήματα, στις οποίες το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο (ΕΕΣ) παρουσιάζει την πείρα και τις γνώσεις που αποκτά επί του εκάστοτε θέματος, συχνά μέσα από μια διατομεακή προοπτική. Κατά συνέπεια, οι επισκοπήσεις βασίζονται σε μεγάλο βαθμό σε δημόσια διαθέσιμες πληροφορίες.

Στη συγκεκριμένη επισκόπηση, οι ελεγκτές επικεντρώνονται στις επενδύσεις υποδομών που χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ, παρουσιάζοντας οριζόντια θέματα τα οποία εντόπισαν σε πρόσφατους ελέγχους σχετικά με την κινητικότητα και τις μεταφορές. Λαμβάνουν επίσης υπόψη τις εκθέσεις και άλλων ανώτατων οργάνων ελέγχου, καθώς και βασικά στοιχεία και έγγραφα πολιτικής της ΕΕ.

Η πανοραμική επισκόπηση με τίτλο «Προς έναν επιτυχημένο τομέα μεταφορών στην ΕΕ: προκλήσεις που πρέπει να αντιμετωπιστούν» διατίθεται στον ιστότοπο του ΕΕΣ (eca.europa.eu) σε 23 γλώσσες της ΕΕ.